

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP.

Felülre szerkesztők háborúba léte alatt a szerkesztésért felelős: **PURIÉSZ MÓR.**

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Széchenyi-tér 2. Telefonszám 124.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDÉKEN:
Egész évre 14 korona. Negyed évre 3 kor. 50
Fél évre 7 „ Egy óra 1 „ 20

A végpusztulás előtt

Az orosz hadsereg a végpusztulás előtt áll. A Visztula és a Bug között nagyon heves harcok folynak. Az entente is tudja, hogy nemcsak egy nagy ütközetnek, hanem talán az egész hadjáratnak sorsa dől el most ezen a harcúteremen, ahol Mackensen és József Ferdinánd főherceg seregei állnak szemben az orosz erővel. Ebből magyarázható meg az a szívós ellenállás, amelyet az oroszok a lublin—cholmi vasúti vonal védelmében érdeklődnek. De bármily heves és bármily véres is ez a küzdelem, az bizonyos, hogy az oroszok visszavonulóban vannak, mi mindenütt nyomukban s hogy ők a menekülők, mi az üldözők s hogy alapjában véve ezek a harcok utóvédharcok, a melyben az oroszok nagy erőket áldoznak fel, csak hogy seregük többi részének a visszavonulást lehetővé tegyék.

Nagy és nehéz küzdelmek között ugyan, de mindenesetre egy nagy lépéssel jutunk előbbre Lublin és Cholm irányában. Pedig nemcsak a „Times“ ismeri el — ez a nagy angol lap pár nappal ezelőtt beszámolt arról, hogy a háború sorsa itt dől el — óriási horderejét annak, hogy ha mi leszünk ezen a harcúteremen a győzők, hanem még a francia sajtó katonai munkatársai is azt írják, hogy ha a Visztula és a Bug között az oroszok vereséget szenvednek, ezzel megdőlni az egész orosz védelmi vonal s maga az egész orosz hadsereg borzalmas helyzetbe jut. Azt persze nem tudjuk megjósolni, hogy a most folyó rettenetes csatának mi lesz a vége, mi lesz az eredménye, de annyi kétségtelen, hogy a jelek a mi számunkra nagyon biztatók s hogy az orosz mindenütt visszavonul. Vagy önként teszi ezt, vagy pedig aholl megáll s bennünket fel akar tartóztatni, súlyos veresége árán kényszerítjük erre. Egy tekintet a térképre, meggyőző arról, minő óriási előhaladást tettünk az utóbbi napokban. A niedrzewica—malai vonal a fele ut Krasznik és Lublin között. Egy hét alatt tettük meg ezt az utat. Tehát minden reményünk meg lehet arra, hogy legfeljebb e hónap végéig már Lublin alá küzdöttük előre magunkat. Ettől a vonaltól északra, a lublin—krasznosztawi országot mentén, a lublin—cholmi vasúttól hét kilométernyire fekszik Piaski. Ez volt az a fontos áttörés, amelyről Höfer is nagy diadallal emlékezett meg a tegnapi jelentésében, amikor azt mondja „Biskupiec-től délnyugatra az oroszokat visszavonulásra kényszerítettük“. A mi

vonalkunk Niedrzewica—Mala—Piaski—Krasznosztaw.

Ennek az óriási nyomásnak hatása, amelyet József Ferdinánd főherceg és Mackensen hadseregei az oroszokra gyakorolnak, érezhető a Visztula balpartján is. Radomot, az Ilsanka-vonalat sem tudták az oroszok tartani, hanem kénytelenek Iwangorod irányába visszavonulni. Wojrseh német vezérezredes csapatai már Iwangorod alá érkeztek, sőt elfoglalták az Iwangorodtól délre eső előretolt hidfőállásokat s azonnal tovább támadván, elfoglalták a Wladislawow mellett levő orosz állásokat. A Visztula és a Pilica között tegnap az oroszok a Blonie—Grojec közé eső vonalra voltak kény-

telenek visszavonulni. De itt sem tudtak megállni s Varsó felé vonulnak vissza. Csapatunk mindenütt nyomukban vannak. Nincs megállás egészen Varsóig.

A Narew partján is nagy események játszódtak le. Már elfoglalták a németek Ostrolenkának a Narew nyugati partján levő állandó erődjeit és előrerohanásukat semmi se akasztja meg. Az oroszok nagy erővel akarták védeni pozíciójukat, de sikertelenül s óriási veszteséget szenvedtek.

Fenn Kurlandban, Schawlitől nyugatra, az utolsó orosz megerősített állás is elveszett az oroszok számára és így igazán nem tudás, ha az orosz hadsereg teljes pusztulására merünk következtetni.

Iwangorod körülzárása

Orosz-Lengyelországban teljes sikerrel halad offenzívánk, melyet Iwangorod várának erődjei immár semmi sem állíthat meg. A vár nyugati frontjánál már is ott állanak a német csapatok, amelyek ivalakban szorítják összebb halálos ölelésű gyűrűjüket, dél felől pedig a mi katonáink közelednek ellenállhatatlanul.

Csapatunknak sikerült áttörniök a Radom és Nowo-Alexandria közötti műút mentén előkészített orosz állásokat. Nowo-Alexandria Iwangorodtól délre, a Visztula partján fekszik és mint a várak déli hidfője, nagy stratégiai jelentőséggel bír, mert ennek birtokában az Iwangorodtól keletre eső vasúti vonalak is veszélyeztetve vannak.

Miután a Radomtól Alexandriáig vezető ut védelmi vonala át van törve, a Bug és Visztula közötti harcok változatlan hevességgel folynak. Az oroszok kétségbeesett erőfeszítést tesznek, hogy állásaikat megtartsák. Az elfogott oroszok száma is folyton emelkedik s jellemző, hogy egy orosz ezredből kétezerhatszáz foglyot ejtettünk. József Ferdinánd főherceg győzelmes seregeinek egy különítménye a front mögé került, kikémlelte az állásokat s aztán száz fogollyal visszatért.

Döntő események küszöbén

Zürich, július 23.

A Tagesanzeigernek jelentik a keleti frontról: A július 14-én kezdődött általános offenzíva olyan arányokat öltött, amilyen támadásban még nem volt része Oroszországnak. Az új offenzíva eredménye közel viszi Európát a békéhez. Hogyha a szövetségesek operációi sikerülnek, amiben határozottan hisznek is, akkor az oroszok ellenálló ereje erre az évre teljesen meg lesz törve és adva lesz az a lehetőség, hogy teljes erejükkel más harcútereken is kikényszerítsék a döntést. A pétervári semleges haditudósító már is azt jelenti, hogy az oroszok Brest-Litovsk mögött előkészítik új állásaikat.

Szerb sopánkodás

Szófia, július 23.

A szerb „Radnicske Novine“, mely idáig szakadatlanul izgatott egy új balkáni szövetség érdekében, most vezércikkben vázolja az egész Balkán kétségbeesett hely-

Csapatunk az iwangorodi várak előtt

A görzi csata még nem ért véget

Budapest, július 23.

Orosz hadszíntér:

Déllengyelországban Wolchinában és a Bug felső folyásánál a harc tovább folyik. A Kamionka—Strumilowa—Krisztinopol—Sokal közötti Bug szakaszon az ellenség igen nagy erőket vitt harcra. Egyes pontokon lövészárkainktól 300 méternyire küzdötte magát és kézi túsára került a sor. Az oroszokat mindenütt nagy veszteségek mellett visszavertük. Sokaltól délkeletre a Kepal nevet viselő tizes számú tábori vadászszázalaj egy merész oldaltámadása által elfogott 3 tisztet és 342 főnyi legénységet. Grubreszowtól északnyugatra német erők jelentékenyen tért nyertek. A Bisztrica és Visztula között József Ferdinánd főherceg csapatai az ellenséget Belzjicepeles-Vronovecén túl vetették vissza, a Visztulától nyugatra a Pilica torkolatától felfelé a szövetségesek a folyamig és az iwangorodi váróvíg nyomultak előre. Kozimiec mellett csapatunk az ellenséges háttérrel még harcolnak. A harcúterem egyéb részein a helyzet változatlan.

Olasz hadszíntér:

A görzi grófságban a csata még mindig nem ért véget. Az olaszok a görzi hidfő ellen tegnap mérsékelt tüzelést folytattak. Monte-Sabotino ellen intézett támadásukat visszavertük. Podgorza előterén százával hevernek az ellenség hullái. Csapatunk a hidfő eredeti állásait kivétel nélkül birtokunkban tartják. Ellenség számos rohamának visszaverése alkalmával a dalmát landwehr ismét különösen kitüntette magát. A doberdói fensik szélén tovább harcolunk. A Patenao—Sdraussina szakasz ellen a múlt éjjel az olaszok három támadást intéztek. A támadásokat visszavertük. Eppogy meghiusult az ellenségnek az a kísérlete is, hogy Sdraussina és Polazzo között lövészárkainkhoz közelebb férközzék. Az ellenségnek újabb előretörései Selz és Vermigliano mellett, valamint a Monte-Cosich ellen éppen úgy, mint összes előző kísérletei hiábavalók voltak. Az Isonzó középső folyása mentén csak ágyuharc volt. A Krn területen csapatunk tegnap, továbbá éjjel és ma reggel több támadást visszavertek.

Karinthiai és tiroli határterületen semmi lényeges nem történt. Olaszoknak a Monte-Piano ellen intézett éjjeli támadása meghiusult.

Höfer altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

zetét és sopánkodik, hogy semmi remény a megegyezésre.

Különösen a szerb viszonyokat jellemzi mint teljesen reményteleneket. Szerbia minden oldalról fenyegetve van, ilyen körülmények között maga Napoleon is fejét vesztené.

Szerbia offenzívát fog kezdeni ellenünk

Amsterdam, július 23.

Párisból jelentik: A „Temps“ egy Nisből érkezett táviratot közöl, mely alaptalannak mondja azt a vádat, hogy Szerbia nem vesz aktív részt abban a harcban, melynek felidézése saját maga. A távirat szerint Szerbia nem nézi tétlenül a háborút, jelenleg megakadályozza azt, hogy Németország összeköttetésben állhasson Törökországgal és alkalmas időben pedig offenzívát kezd a monarchia ellen.

Az angolok már csak az orosz várokból biznak

Rotterdam, július 23.

A „Times“ egy cikke szerint az angol közvélemény mind nagyobb fontosságot tulajdonít a Narevfronton történő német előnyomulásnak. Katonai körökben hangoztatják az oroszok szorult helyzetét és megállapítják, hogy most már csak az ivangorodi, varsói, novogorogievski erődök és a meg erősített Narev—Bug-front állíthatja meg az ellenséges előretörtést.

Görögök a szerbekről

Bukarest, július 23.

A szófiai L.Echo de Bulgarie a következő cikket közli az athéni „Nea Alitnia“ című újságból:

„A szerbek megunták a semmivétést és új babérokról álmodoznak. De nem ott tépdésik ezeket, ahol a feladatuk diktálja. Ők inkább a szerencsétlen Albániára vetik magukat, mert azt remélik, hogy ott nem találnak ellenállásra. Sajnos, a szerbek ez alkalommal is ékesszóló bizonyítékát szolgáltatják megbízhatatlanságuknak, amit a görögökkel szemben is éreztetnek, pedig a görögöket barátjuknak és szövetségeseiknek tekintik. A goritzai sereg parancsnoka is szerb perfidiának lett áldozata. Ez a tiszt öngyilkos lett, mert csatlakozott a mi szerb barátaink és szövetségeseink értékelésében. A szerbek bevonultak Albániába, hogy ezen a vidéken terjesszék civilizációjuk jótéményeit, amint azt megtették Macedóniában is, ott, ahol a török uralom alatt még virágzó és gazdag városok ma már jelentéktelen mezővárosokká. Monasztir város is, amely a török uralom idejében erősen kifejlődött kereskedelménél fogva nevezetes gőcpont volt, ma a rossz szerb közigazgatás és a folytonos fosztogatás miatt felismerhetetlen falu képét mutatja. A szerb hadsereg csodálatosan töltötte be küldetését, ahol csak megjelent, mindent kirabolt, felgyújtott és a terror magvát hintette el. A megrémült

lakosoknak görög területre kellett menekülniük, hogy itt kikerüljék a szerb hordák kegyetlenkedéseit.

A szerbek az egész Balkán-félszigeten az ő fajukhoz tartozó népeket látják és az állítólagos nemzetiségi elv nevében a Balkán uraivá igyekeznek lenni. Ha csakugyan ismernék ennek az elvnek fogalmát és ragaszkodnának ennek fontosságához, sohasem izgatták volna Monasztir, Doiran stb. községek szerb nemzetiségét, mert hiszen mindenki tudja, hogy mindezekben a városokban a török uralom alatt a szerbek ismeretlenek voltak, a benszült lakosság ezeket még ma is csak rablóknak és hódítóknak tekinti, akikhez semmiféle kötelék nem kapcsolja őket. Elérkezik majd a végső leszámolás órája. Akkor majd meglátják az érem másik oldalát is és észreveszik, hogy senki sincs már, aki rajtuk segítsen. A hálátlanság, a gazság és rabló-öszönük megfosztja őket barátaiktól, akik még segíthettek volna rajta. Kegyetlenül meglakolnak majd a szerbek a bűnökért, rablásokért és erőszakoskodásokért. A szerbek, ezek a tola-kodó vadak, minden valószínűség szerint megszűnnek létezni, mint állam, mert ha Németország és a monarchia győznek, akkor vége Szerbiának.”

Békehangok a szerb szkupstinában

Rotterdam, július 23.

A szerb szkupstinában Lazarevics képviselő azt követelte Pasicstól, hogy Szerbia külpolitikájában teljes irányváltást eszközöljön, még pedig azon az alapon, hogy Bulgáriával egyezzen meg és Ausztriával és Magyarországgal kössön békét.

Pasic közölte a szkupstinával, hogy Szerbia Oroszország kívánságának megfelelően beszüntette a Durazzo elleni fölvonulást, habár ez Szerbiának nagyon is nehezére esett, ám meg kellett tenni, mivel nem szabad a négyes szövetség körében nehézségeket támasztani. Oroszország nem támogatja az egyik barátot a másikkal szemben.

Erre Cirkovits azt felelte, hogy Olaszországnak föl kellene adni albán érdekeit a balkán államok jogos igényeivel szemben. Szerbia léteért harcol, míg Olaszország hódító háborút visel.

A városi könyvtár és a katonák

Nincs könyvtári kezelés

Makó városa néhány évvel ezelőtt egyik szülöttének: Dr. Juhász Lajos budapesti orvos nemeslelkű végrendeletére folytán olyan könyvtárhoz jutott, minőt sem a saját erejéből, sem tudomány szomjának kielégítése szempontjából soha be nem szerzett volna. Makónál jóval fejlettebb kultúrával bíró városok sem igen dicsekedhetnek ilyen gazdag könyvtárral mint a makói.

Mióta a város átvette ezt a szép könyvtárat, azóta is gyarapodott az. Kezeléséről már régen megírtuk, hogy nem éppen szakszerű.

A háboru óta meg a könyvtár kezeléséről még ugyaszólván beszélni is alig lehet.

Igaz ugyan, hogy most olvasó közönség is alig van. Ez ugyan máskor, a béke idején sem tolong valami különös módon Makón. Most az olvasó közönség egy részét elvonta a háboru. Az itthonmaradottak nagyjábólra más munkával vannak elfoglalva. Elismerjük, hogy nem nagyon érnek rá olvasni.

Állandóan vannak azonban városunkban sebesült katonák. Ezeknek gyógykezeléséről ápolásáról, sőt még némelyes szórakozásáról is gondoskodtunk, hiszen minden kórházban van tekepálya, hol a lábadozó katonák kellemesen elszórakoznak.

Csak a szellemi szórakozásáról nem gondoskodtunk a sebesültek katonáknak, pedig ezeknek erre rendkívül nagy szüksége volna. Ők maguk mondják, hogy nem kapnak könyveket olvasni. Megeszi őket az unalom. Aki ezek között a katonák között jár, gyakran hallja ezen panaszuikat.

A panaszt nagyon könnyen megszüntethetné a város. Most nagyon ráérnek a háboruba be nem vonult tanítók. Közülük kell egyet könyvtárnokul behelyezni és megbizni, hogy a katonákat hasznos könyvekkel lássa el.

Ez nemcsak humánus, de föltöbb hasznos dolog is lenne. Példát kellene venni a német hadseregtől, hol még a lövésárokból is gondoskodnak a katonák olvasmányáról. Mi ezt nem tehetjük, de van egy hatalmas könyvtárunk, gondoskodjunk hát a Makón levő sebesült katonák olvasmányáról.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár. Jul. 24. Szombat. Róm. kath. és Protest. Krisztina. Görög-orosz jul. 11. Eufémia vt. Nap kel 4 óra 27 perckor, nyugszik 7 óra 44 perckor.

Időjárás. Hőszüljedés és sok helyütt eső vagy zivatar várható. Sürgönyprognózis: hűvösebb, sok helyütt csapadék, zivatarok. Déli hőmérséklet: 17-22 C. fok.

— Közgyűlés a városnál. Néhány halasztást nem tűrő ügy elintézése a városnál rendkívüli közgyűlés tartását tette szükségessé. E végből Galambos Ignác dr. polgármester a város képviselőtestületét e hó 27-én kedd délelőtt 9 órára rendkívüli közgyűlésre hívta össze. A közgyűlés tárgyai a következők: 1. A m. kir. közigazgatási bíróság 4013/1915. számú határozata a polgármester előterjesztése a központi választmány tagjainak megválasztása tárgyában. 2. Polgármester előterjesztése a nyugdíj választmány tagjainak megválasztás tárgyában. 3. Ugyanannak jelentése a lókörház felállítása s annak elhelyezése tárgyában. 4. Ugyanannak jelentése a városi tartalék kórháznak kezelésre a magyar szent korona országainak vörös kereszt egylete Makó és vidéke fiókjának átadása iránt. 5. M. kir. belügyminiszter 175000 számú le-

irata a városi nyugdíj szabályrendelet módosítása tárgyában.

— Sebesültjeink és halottaink. A hadvezetőség által kiadott legutóbbi veszteségi kimutatás a következő makói, illetve esanád-megyei katonák neveit tartalmazza: Adok István 46. gye. 10. sz. Földeák sebesült, Adok Lajos 46. gye. 13. sz. Földeák meghalt, Balda Ferenc 101. gye. 6. sz. Mezőkövácsháza meghalt, Baranyi Sándor 46. gye. 9. sz. Makó sebesült, Bárdos András őrvezető 46. gye. 12. sz. Apátfalva sebesült, Belankó Mihály 3. huszár ezred 3. sz. Nagylak sebesült, Bencsik Pál 3. huszár ezred 6. sz. Nagylak meghalt, Bence István 7. árkaész csapat 5. sz. Nagylak sebesült, Borka István 46. gye. 12. sz. Makó meghalt, Boross Mihály 46. gye. 9. sz. Apátfalva sebesült, Bottyán Péter 46. gye. 10. sz. Pitvaros sebesült, Bugyi Mihály 46. gye. 9. sz. Földeák sebesült, Csontos Vilmos 46. gye. 12. sz. Makó meghalt, Dudás Sándor c. őrv. 46. gye. gépfegyverosztag Makó sebesült, Engel Sámuel 46. gye. 9. sz. Megyesegyháza sebesült, Erdei Valentin 46. gye. 10. sz. Makó meghalt, Grosán György őrvezető 46. gye. 10. sz. Püspöktele meghalt, Havram Pál 46. gye. 12. sz. Ambrózfalva sebesült.

— A cukor ára. Mai számunkban tudósítónk rövid jelentése alapján megírtuk, hogy a kormány a cukor árát az eddigi 87 korona helyett 96 korona 50 fillérben maximálta ez az ár azonban, mint ma egész terjedelmében közzétett kormányjelentésből kitűnik, csak a nagyban való el-eladásra vonatkozik. A cukorbárók javára való áremelés mázsánként 9 korona 50 fillért tesz ki, a mi a detailárban megfelelő mértékben is fog majd jelentkezni. Az utóbbira nézve a kormány rendelete egyelőre nem foglal magában intézkedést, azzal a megokolással hogy az eltérést a kereskedelmi gyakorlat éppen úgy fogja magától kialakítani, amint az a multban is történt. Ha ellenben a detail-ár megállapításának szüksége mégis fölmerülne, az erre vonatkozó intézkedést a kormány helyi hatóságok hatáskörébe utalja.

— Az időjárás. A Meteor jelenté: Augusztus változási napjai: 2. melegebb, száraz; 4. száraz, meleg; 5. száraz; 6. szeles, hőcsökkenéssel; 8. szeles, esetleg viharos vagy zivataros; 10. meleg, száraz; 11. meleg; 14. meleg; 18. részben csapadékos; 20. több csapadék; 24. derült; 27. szeles, esetleg zivataros. A napfoltok viselkedése még a következő időváltozásokat idézik elő: Ha a foltok, távesövön nézve őket, egyik pillanatban tisztán látszanak, másik pillanatban homályosan, mint ha egy fátyol takarná el őket, ez igen változó idő bekövetkezését jelenti.

— Megsebesült makói zászlós. Horváth János makói zászlós, ki az 5-ik honvédegyezredben szolgált és a galiciai harcokban küzdött, mint hozzátartozóit ma értesítették, megsebesült és jelenleg a pöstyéni kórházban fekszik.

— A makói locsolás és söprés. Makón a locsolás és söprés, e két köztisztasági és közegészségi ténykedés ellen minden évben megújul ebben az időben a közönség panaszja. Ma is kaptunk a közön-

ség köréből két ilyen panaszos levelét. Egyik a locsolást kifogásolja, mert keveset locsolnak és a por erősen terjeszti a fertőző nyavalyákat. Ennek a panaszosnak teljesen igaza van, mert Makón van elég ártézi kut és lehetne többet is locsolni. A panaszos a sóprés ellen emel kifogást. Ennek is igaza van, mert azt mondja, hogy Makón állandóan sóprésok és felkavarják a főtér porát. Nem sóprésnek ugyan Makón állandóan, de az az egy bizonyos, hogy a szegényménház lakói, kik a sóprését végzik, délben fognak a sópréshez és ugyszólván egész délután porolnak, mi az egészségnek van óriási veszedelmére. Bizony nagyon itt volna már az ideje, hogy ebben a járványfélé időben akként végeznék egy locsolást, mint a sóprés, hogy az ne kárára, de hasznára válék az emberiség legdrágább kincsének: az egészségnek.

— A bőrök maximális ára. Lapunk egyik előző számában már megemlékeztünk arról, hogy a miniszter megállapította a bőr-áru maximális árát. A miniszternek ezen intézkedését Galambos Ignác dr. polgármester ma a következőkben adja a közönség tudomására: Ertesítették a közönséget, hogy a m. kir. miniszteriumnak a nyers marha- és lőbőröket, valamint a kész marha- és lőbőröket követelhető legmagasabb árak újabb megállapításáról szóló 2374.—1915. sz. a bőrök neheztetésének tilalmáról szóló 2376.—1915. M. E. sz. és a nyers marhabőrök és a nyers lőbőrök forgalomba hozatala tárgyában kiadott 2375.—1912. M. E. sz. rendeletet életbelépett és hogy e rendeletek a város hirdetési táblájára kifüggesztettek.

— A köztisztaság érdeke. A közrend, közegészség, köztisztaság és utrendészeti szempontból szigorú büntetés terhe alatt figyelmezteti a rendőrség a sertés-kereskedőket, hogy hajtás közben a sertéseket különösen a főforgalmi tereken és utasteken vesztegeltetni, az uttest és tartozékait, valamint a vízlevezető árkok padkáit stb. a sertések által rongálni hagyni tilos. Az illető sertés-kereskedőket, valamint hajcsárokat, a kik ezen rendelet ellen vétének, szigorúan büntetik.

— Hamis kétkoronások. A kétkoronás papírpénzeknek hamis utánczatai vannak forgalomban. A hamisítványok ismertető jelei a következők: A kék jegykép kivitele hiányos. A fejen az arc-és hajrészeknek üres, világos helyei, valamint a merevebb arckifejezés tűnnek fel, a szövegben pedig a betűk határozatlan alakjai. A szövegoldalon a zöld alap guilloche rajzának vonalai sok helyütt szakadozottak. Különösen az alsó szélének egyenes záróvonalára. — A hullámalaku barna alapon levő vonalnak közeli egyenlőtlenek, ami az alsó részen az aláírásoktól jobbra és balra különösen feltűnik. A szövegben a következő hibák fordulnak elő: A „Gesetzlichem“ szóban a „z“ betű jobbra hajlik. — A „Metall“ szóban a „t“ betű balra. A második „l“ betű pedig jobbra hajlik. A „Bárki“ szóban az „á“ betűn hiányzik az ékezet. A „Főtanácsos“ szóban az „ö“ betűn a két vonás hiányzik. — A hátlapon a keresztszegélynek vastagabb fehér vonalai ötlenek szembe. E

hamisítvány az A. sorozatu jegyeknek sorozat- és számmegjelölését viseli.

— A polgármester felhívása. Galambos Ignác dr. polgármester ma az arató gazdákhöz a következő felhívást intézte: Mint-hogy a termés tényleges eredményének megállapítását célzó statisztikai űrlapok, a melyek a cséplőgépek által elcséplott gabonamennyiségek hetenkénti nyilvántartására vonatkoznak, csak részben felelnek meg a kitűzött célnak, a mennyiben teljesen számitáson kívül hagyják azt a mindenesetre lényeges mennyiséget, amely a lóval való nyomtatásból ered, ezekre való tekintettel az alispán ur 8041—1915. sz. rendelete alapján felhívtnak a lóval nyomtató gazdák, hogy az általuk lóval elnyomtatott gabonamennyiséget az elnyomtatás befejezte után a polgármesteri hivatalban (a városgazdánál) pontosan jelentsék be annál is inkább, mivel a mulasztók ellen a törvényes intézkedések meg fognak tétetni.

— A hadifoglyok. értéktárgyai. Eddig az volt a gyakorlat, hogy az ellenségnek hadifogságba került embereitől kúnt a haretéren az a hadseregparancsnokság vette el és tartotta nyilván a pénzdarabokat és értéktárgyakat, melynek körletében az illetők fogságba estek. Ez az eljárás különösen a foglyok nagy száma miatt nagyon nehézkes volt a működő hadsereg területén. Ezentul — így olvassuk a „Külügy-Hadügy“ című hetilapban — a foglyok pénzes értéktárgyait a mögöttes országrésben fogják elvenni. Erre illetékesek azok a hadifogoly táborparancsnokságok, illetve egészségügyi intézetek lesznek, ahová a foglyok kerülnek.

— Gazdátlan libák. A város-házánál 9 darab libát őriznek gazdátlanul. Ezeket a gazdátlan libákat igazolt tulajdonosa a rendőrségnél 8 nap alatt átveheti.

— Anyakönyvi hírek. Elháltak: Gera Viktória 16 hónapos, Muczuj Juliánna, özv. Takács Pálné 71 éves korában.

— Az „Uránia“ igazgatósága ezuton hívja föl mindazokat, akik vasárnap este nem nézhették végig az előadást, hogy a jegyeik ma szombaton este érvényesek a megfelelő helyre.

— Világláger! Hőseink diadal-utja Galiciában. A leghatalmasabb haretéri filmet mutatják be e hó 24. és 25. én szombat és vasárnap az Uránia (Hollósy Kornélia) színházban. A felyeltet Ofelsége számára készítették és hogy a valódiságban semmi kétség nem fér, bizonyítja a filmen látható Szurmay altábornagy és Dr. Pál Alfréd orsz. képviselő. Bár az igazgatóság rettenetes anyagi áldozatot hozott ennek a 2000 méter hosszú világláger megszerzésére, mindamellert nem emeli a helyarákat, mert biztosra veszi, hogy ugy szombaton, mint vasárnap délután és este zsufozásig megtelt nézőtér fog gyönyörködni hőseink diadalában. Az előadások kezdete este fél 9, vasárnap d. u. 6 órakor.

— URÁNIA a Hollósy Kornélia színházban. „Attak — Jönnek a Vörös ördögök“ a címe annak a szenzációs háborus kinemaszkecsnek, melyet a budapesti Omnia színház tagjai mutatnak be e hó

27-én kedden este 6 órakor a mozi helyárrakkal és fél 9 órakor a rendes színházi helyárrakkal az Uránia, illetve a Hollósy Kornélia színházban. Valóban ügyes ötlete volt a színház igazgatóságának, hogy ezt az országsterzte híres kinemaszkecseset közönségünknek megszerezte. A szkecses vitéz huszárjaink bravuros harei diesőséget ábrázolja, amint a muszkákat üzik, kergetik és bekerítik. A gyáva, de szájhős kozák kapitány szerepében Deésy Alfrédot lesz részünk megismerni, ki a pesti közönség dédelgetett kedvence, nemkülönbén a legszebb film színészünk, a magyar Psylander. A többi szerepek is a fővárosi művészek kezében vannak, u. m. Krasznay Aranka, Bányai Irén, Majtényi László és Forgács Antal. Jegyek előjegyezhetők a pénztárnál.

A makói piacról

Uj buza a piacon

Makó városának heti piacáról is kevés a jelenteni való. Elég volna róla annyit írni, hogy áru ma sem volt és ami áru volt is, azért megfizethetlen árat kért az eladó.

Különbén el lehet mondani, hogy Makó városának soha sem volt a háboru tartama alatt olyan piaca, mint a háboru előtt.

A piac látogatottságát ma is részben a háboru korlátozza, nemkülönbén az a körülmény is, hogy egyesek vonakodnak terményeiket még most is kihozni a piacra, dacára annak, hogy az fel van szabadulva. Ezek azok, kik a megállapított maximális árnál még nagyobb árakat akarnak kapni áruikért. A piac néptelenségének oka még az is, hogy most folyik az aratás és nyomtatás legnagyobb munkája.

Mint különlegességet említjük meg, hogy a mai heti piacon már volt két koci buza, melyekből egyik uj-, másik ó-buza volt. Mindkét koci buza a maximális áron kelt el.

Nagyobb élénkség a hagymapiacn uralkodott. Uj vereshagyma már bővében volt a piacon. E terméknél a kereslet egy színvonalon állott a kínálattal. Az uj vereshagymának métermázsája 40 koronáért kelt. Ez még nem állandó hagyma, mert ezt, mint gyorsáru szállították el azonnali fogyasztásra. A tulajdonképeni hagymapiac, illetve kereskedelem csak augusztus havában veszi kezdetét.

Kiadó föld.

Bogárzóban lévő egy és fél fertály tanyaföldem több évre kiadó, Biró Pál szomszédságában. Értekezni lehet Vásárhelyi-utca 65. szám alatti tulajdonossal.

Hereföld 100 hold kiadó Iritz Miksánál.

Nincs befőttes üveg

Az üvegáruk drágulása

A háboru-okozta sok mindenféle hiányhoz most újabb járul, még pedig éppen a főszezonban. Nincs a városban befőttes üveg.

Az igaz, hogy gyümölcs is elég kevés van. Meggyen kivül alig termett valamiből s leginkább hiányzik a kajszinbarack. Ami van, az nem elsőrendű, de annál drágább. A tavalyi bőséges gyümölcstermetést az idén bőtöljük meg.

De nem csupán befőttes üvegek hiányoznak, általában megakadt az üvegyártás, a szállítás egyaránt.

A baj leginkább abban rejlik, hogy Szászországból nem jön a fehér üveg gyártásához szükséges hochenbroeki homok, a munkáshiány folytán pedig a redukált üzemet alig képesek főtartani a gyárak. A nyersanyagok árainak folytonos emelkedése, a nagyobb munkabérek s az üzemköltség megnagybódása folytán a gyárosok kénytelenek az árakat emelni. Nem csupán jelentékeny drágulási árat számítanak, de leszálították az árendeményeket, fölemelték az alapárakat.

A kereslet a gyártási lehetőséghez viszonyítva tulnag. Főleg a közönséges befőttes és uborkás üvegekben mutatkozik jelentékeny hiány, nemkülönbén a hitelesített söröskorsókban is s e cikkekbén az igények alig elégíthetők ki. Patentzáros befőttes üveg szint-ugy nincs, de ha volna, akkor is hiányzik a 150—200 százalékkal drágult hozzávaló mézgygyüri.

Világítási cikkekbén, főleg közönséges lámpacsövekben szintén nagy a kereslet, sőt a lámpacsövekből raktáron volt elég számottevő mennyiség már is kifogyófélben van. A hiány itt is hamar bekövetkezik.

Magyarországnak körülbelül 20 üvegyára van. Ezek közül alig 4—5 folytatja erősen redukált üzemet. Ezért történt eddig három ízben tíz-tíz százalékos áremelkedés. Lesz azonban még tovább is. A gyárak már is értesítették feleiket, hogy a táblaüveg a jövő hónapban ismét drágább lesz 20 százalékkal. A kereskedelmi életben az ilyen „valószínű“ egész biztosat jelent.

Ezek országos jelenségek, következőleg Makó sem kivétel. Ami áru van, arra is tulságos sokáig kell várni a szállítási nehézségek miatt. Stornirozni pedig nem engedik a gyárak a rendelést. Erkezik, amikor érkezik. A befőttes üveg esetleg ősszel.

A gazdasszonyok elkeseredése érthető ugyan, segíteni rajta még sem lehet. Vigyázni kell az üvegekre, általában minden üvegholmival ajánlatos takarékoskodni.

Magyar állami cséplőgépeket, kévekötos aratógépeket,

fűkaszálógépeket és lógereblyéket, amerikai manilla és marokrakó zsi-neget, vízmentes ponyvákát és zsákokat, gépkenőolajat és towotthe kenőcsöt szállit a legjobb minőségben Glück Samu, Makón.

Allítsa meg

a rikkancsot és kérjen tőle egy „Makói Független Ujság”-ot, megtalálja benne amire szüksége van.

A Korzó-szálloda és vendéglő kedvező árban eladó.

Ha sikeresen akar hirdetni, hirdessen

A „MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG”-ba.

POOR ENDRE

gyógyszerész kapható Makón

VILMA-CRÉM

gyorsszer és biztosan ható arczajárató szer, szappó, májfolt, arc- és körvérűesség és mindenféle bőrtisztításra alkalmas

Vilma hajpor, Vilma szappan és hajfjókó szer.

Ára: Vilma krém 1 koronás, Vilma hajpor 1 koronás, Vilma szappan 70 fill. Hajfjókó 1 koronás pipettázott 1000 fill. kőzetes csomagban kapható.

10 klg. KÉKKŐ

kapható:

IRITZ MIKSÁNÁL.

HERE SZÉNA és MARCHANAK való, valamint

herés árpa-szalma

kapható IRITZ MIKSÁNÁL olcsó árban.

A fogak hófehérségét, tisztaságát, csak úgy érhetjük el, ha állandóan használjuk a kipróbált és jónak bizonyult valódi:

Ideál-fogkrémet. A szájnak és fogaknak kellemetlenségeit és számtalan betegségét megszünteti a KUDAR-féle

antiseptikus és aromatikus fog- és szájviz.

A kéznek finomságát, bársonyszerűségét rövid idő múlva elérhetjük, ha az Ideál-kézfinomítót használjuk!

Az arcon levő pattanásokat, foltokat eltávolíthatjuk, ha okoszerű kezelés mellett az Ideál-arckenőcsöt használjuk!

Végül az arcnak üdőségét, szépségét, fiatalságát csak úgy érhetjük el, ha

Ideál-krémet, Ideál-tejet, Ideál-tejkrémet, Ideál-poudert, Ideál-szappant

használunk. — Mindezen kitűnő készítmények törvényes védjeggyel vannak ellátva — és

KUDAR LAJOS

ujvárosi gyógyszerárában szerezhetők be.

Telefon-szám: 68.

Telefon-szám: 68.

Lábápoláshoz! Izzadás ellen!

A mostani világháboruban a nagy fáradalmak között harcosaink áldása

1 tubus 1-50 **Pára-pasta** 1 tubus 1-50

megkönnyebbiti a gyaloglást, megszünteti a test (láb és kéz) izzadását, megakadályozza a bőrkeményedés képződését és bevált óvszer az összes bolhák tetvek és egyéb férgek ellen

Kapható Makón:

Popper Gyula drogériájában, Főtér.

Tábori postacsomagban küldhető

MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

K Ö N Y V N Y O M D A.

Készülnek:

Rovatos ivék,
Számlák,
Zárszámadások,
Üzleti kártyák,
Árjegyzékek,
Kereskedelmi nyomtatványok,
Névjegyek,
Szóró-cédulák,
Fakragaszok.

Telefon-szám: 124.

Izléses kivitelű, hibátlan, tiszta munka. Ajánlja az újabb időben a mai kor igényeinek teljesen megfelelően villanyerőre berendezett műintézetét, mely a modern technika vívmányai szerint készít a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig mindennemű nyomtatványokat.

Magyar gyártmányu papiros-raktár!

A MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

P O L I T I K A I N A P I L A P

Készülnek:

Irodalmi művek,
Folyóiratok,
Hírlapok,
Doktori értekezések,
Iskolai értesítők,
Körlevelek,
Meghívók,
Táncrendek,
Levélíjék.

Telefon-szám: 124.

kiadóhivatala a legjutányosabb áron vesz fel hirdetéseket.

Nyomatott Dr. Kiss Pálnak a „Makói Független Ujság” villanyerőre berendezett gyorsajtaján, Makón.